

ekoyapı

Yapı ve Yerleşimler Dergisi

SUBAT - MART 2020

YIL 10 - SAYI 46

DOSYA
MÜZE YAPILARI

MALZEME
ALÇI VE ÜRÜNLERİ

TOP10
ÇATI PENCERELERİ

EKODİZAYN
METE MORDAĞ

MIMARISTUDIO

PROJELERİMİZİN MERKEZİNE
DOĞA VE İNSANI ALIYORUZ

60

80

90

86

94

104

80 GÜNCEL PROJE

PEJAZIN ÜZERİNDE BİR KAMPÜS
GARANTİ BANKASI BBVA TEKNOLOJİ KAMPÜSÜ

YENİLENEN YÜZÜYLE ATAKULE
ATAKULE

HEM YEŞİL HEM ŞEHİR
KEMERLIFE XXIII KONUT PROJESİ

94 EKODİZAYN

MORDAG DESIGN
METE MORDAĞ

104 MALZEME - YÖNTEM - UYGULAMA

ALÇI
BİNLERCE YILDIR
İNSANLIĞIN HİZMETİNDE

Reklam İndeksi

AGT 16-17

BTM ARKA KAPAK İÇİ

BÜROTIME 75

ÇUHADAROĞLU 11

DALSAN 111

FİBROBETON 9 - 65

İLKAY DIŞ TİC. 93

KASSO 57

KASTAMONU ENTEGRE 13

KONE 39

ORKA 21

PALMIYE 95

RHEINZINK 15

SCHUCO 89

SILVERLINE 7

TEPTA AYDINLATMA 1

UNIGEN 49-50-51

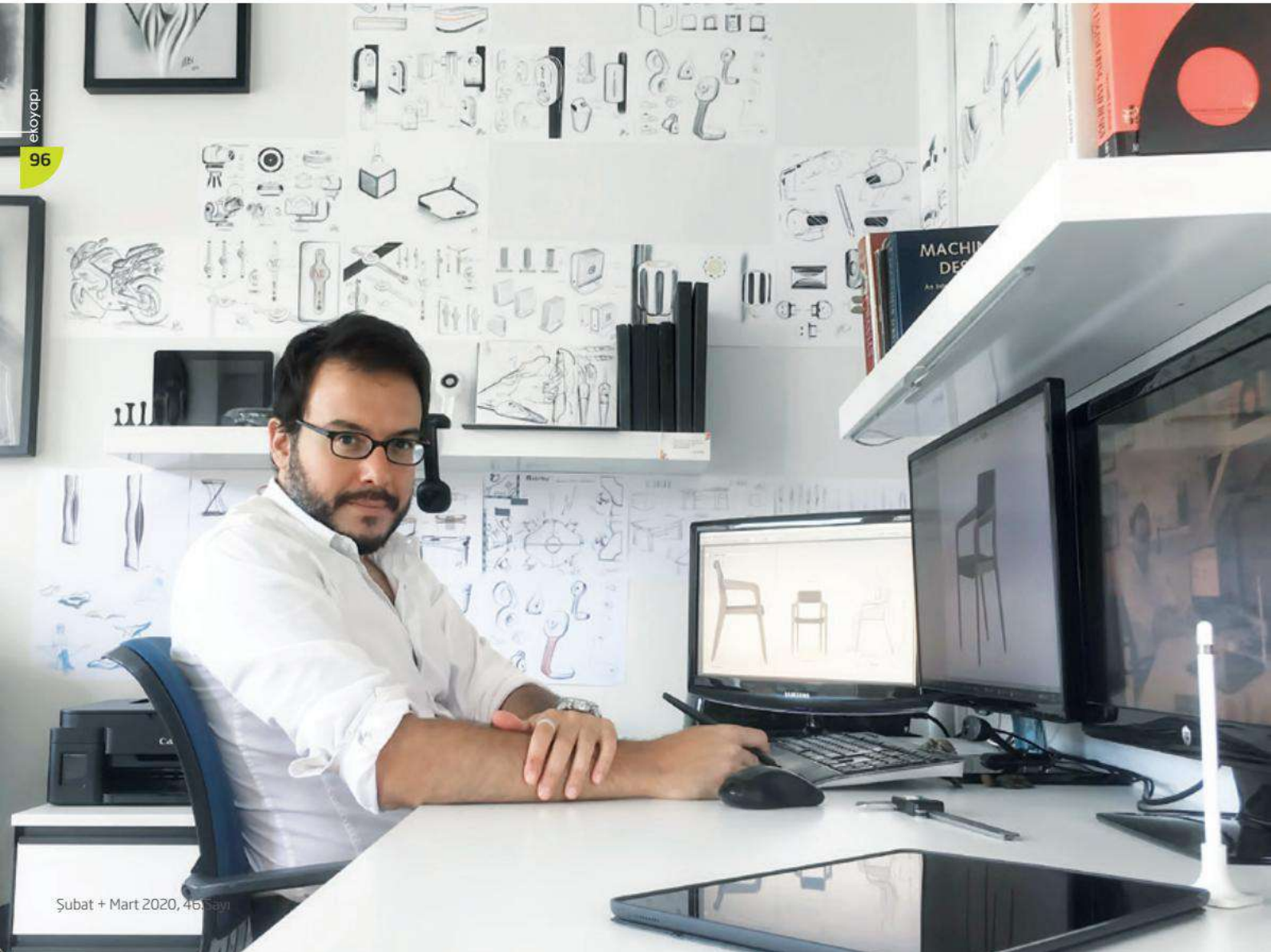
VELUX ARKA KAPAK

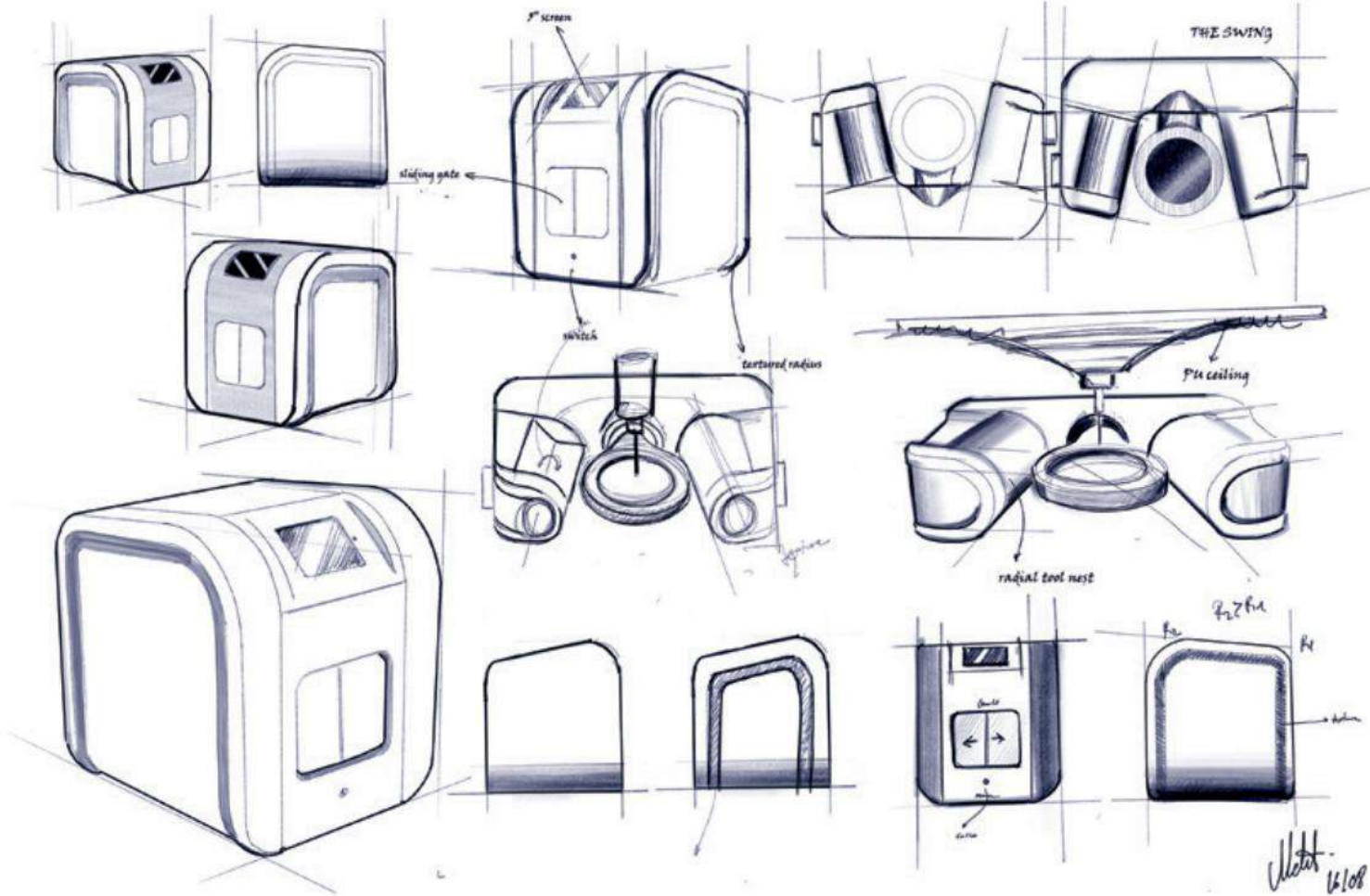
YTONG 77

MORDAG DESIGN

METE MORDAĞ

İYİ TASARIM SAMİMİDİR, AÇIKTIR; ONA BAKTIĞINIZDA, ÜZERİNDEKİ HER DETAYIN NET SEBEPLERİNİ GÖREBİLİRSİNİZ. ÜRÜNE EKLENEN VEYA ONDAN SİLİNERİ HER ÇİZGİ ONU DAHA ERGONOMİK, DAHA HAFİF, DAHA PRATİK VEYA DAHA VERİMLİ YAPABİLMEK ADINA OLMUŞTUR.

Mete Bey, öncelikle sizi daha yakından tanımak isteriz, tasarım dünyasına girişiniz ve geçirdiğiniz süreçler hakkında bilgi alabilir miyiz?

1996'da İstanbul Alman Lisesi, ardından 2001 yılında Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldum. Alman Lisesi'nin fen-matematik odaklı eğitimi de, Boğaziçi Üniversitesi Makine Bölümü de pozitif bilimlere olan ilgim sayesinde oldukça keyifli yıllardı. Diğer yandan tüm bu süre zarfında yaratıcı sanatlara, özellikle çizime olan tutkum sürekli arka planda bir hobi olarak kalıyordu. Bu iki olguyu bir araya getirme arayışına Endüstriyel Tasarım, sanatın ve mühendisliğin arasında gezinen benzersiz bir dal olarak, mükemmel bir yanıt oldu diyebilirim. Ardından Sydney'de, New South Wales Üniversitesi'ndeki Endüstriyel Tasarım yüksek lisans eğitimi, tasarımı hayatıma geri dönüşsüz olarak kazandırmış oldu. 2005'te İstanbul'a döndüm; Eczacıbaşı Vitra ve T-Design firmalarında ürün tasarımcısı olarak çalıştım. 2007'de Mordag Design Studio'yu kurdum. O tarihten bu yana da teknoloji ürünleri, mutfak eşyaları, aksesuarlar, mobilyalar, dalış ekipmanları, kentsel mobilyalar, yapı sektörü gibi oldukça geniş bir yelpazeye yayılmış markalara tasarım ve ürün geliştirme konusunda destek veriyorum.

Kurucusu olduğunuz Mordag Design'ı rasyonel sanat stüdyosu mottosuyla tanımlıyorsunuz. Bu tanımın altını biraz açabilir misiniz?

Tasarım sürecindeki her kararın açık ve net bir nedeni olması çok önemli. İyi tasarım samimidir, açıktır; ona baktığınızda, üzerindeki her detayın net sebeplerini görebilirsiniz. Ürüne eklenen veya ondan silinen her çizgi onu daha ergonomik, daha hafif, daha pratik veya daha verimli yapabilmek adına olmuştur. Bu bakış açısı ile estetik göreceli bir kavram olmaktan çıkar, bir obje iyi veya kötü görünmekten ziyade doğru veya yanlış görünmeye başlar. Hantal bir teknenin "yanlış" görünmesinin nedeni hidrodinamik olmayan yapısıdır. Ergonomik olmayan bir sandalye veya kalem iyi görünmez. Gereğinden büyük yapılmış bir bağlantı parçası görsel açıdan da rahatsız edicidir. Örneğin etrafımızdaki her türlü eşyanın, aracın ve detayın doğadan esinlenilmiş objelere daha çok benziyor ve benzeyecek olması herkes artık bu formları beğeniyor diye değil... Akışkan formlar hacim/malzeme ve mukavemet/malzeme oranlarını yukarı çektiğinden, teknolojinin gerektirdiği üst düzey verimliliğe belli bir noktadan sonra cevap verebilen yegâne tasarımlar oluyorlar.

Doğanın estetikteki büyük uzmanlığını kanıtlamış olmasının nedeni de yaradılışa olan mantıksal yaklaşımının kusursuz olmasıdır. Ortaya koyduğu istisnasız güzelliğin ardındaki her bir kıvrımın, bağlantının, ölçünün çok net sebepleri vardır. Çizdiği veya sildiği her çizgi, bir şeyleri daha verimli, daha uzun ömürlü, daha dayanıklı kılmak için olmuştur. Evrimleşme sürecinin ve doğanın milyonlarca senedir bu şekilde çizdiği her çizgi, insanın estetik değerleri ile son derece uyumlu olmuştur. Çünkü, insan da bu rasyonel tasarım sürecinin bir ürünüdür.

EKO DİZAYN

Kavalar Mutfak POLE Pişirme Grubu

ENDÜSTRİYEL TASARIM TAMLAMASINDAKİ
ENDÜSTRİYEL KELİMESİNİN ALTI ÇİZİLMELİ. BU
KELİME İNOVASYON VE ETKİN MÜHENDİSLİK İLE
BESLENMEDİĞİ SÜRECE REKABETÇİ ORTAMDA ETKİN
BİR SONUCA ULAŞMANIZ HEMEN HEMEN İMKÂNSIZ.

Makine Mühendisliği eğitimi aldınız. Mühendislik ve tasarım pek 'anlaşamayan' disiplinler olarak algılanır. Siz bu iki disiplini nasıl barıştırdınız? Mühendislik eğitimi almanızın tasarımcı yönünüze katkıları neler oldu?

Bu noktada endüstriyel tasarım tamlamasındaki endüstriyel kelimesinin altı çizilmeli. Bu kelime inovasyon ve etkin mühendislik ile beslenmediği sürece rekabetçi ortamda etkin bir sonuca ulaşmanız hemen hemen imkânsız. Teknik açıdan iyi bir endüstriyel tasarım, vaat ettiği özellikleri uygun fiyata sunabilmelidir. Tasarım, uygulama aşamasında ve ürünün teknik çözümlerinde bir optimizasyon sürecidir. Tasarım sürecinde ürüne ait parça sayısını azaltmak, teknik detayları basitleştirmek hem uygulama sürecini hızlandırır, hem de ürünün etiket fiyatına doğrudan yansarak marka ve kullanıcı için artı değer oluşturur.

İnovasyon anlamında ise endüstriyel tasarım, gelişimi, katma değeri ve sunduğu yenilikler ile toplumu ileri taşımayı hedeflemek zorundadır. Her proje, her parça beraberinde yüklü yatırımlar ve çevreye ek ağırlıklar getirirken, tüm bunları anlamsız bir çeşitlilik sunmak uğruna yapmaya hakkımız artık kalmadı.

Mordag Design Stüdyo, konsept tasarımdan, üretime olmak üzere ürün geliştirme alanında 360 derece destek veriyor. Sunduğu hizmetin teknik alt yapısı ve inovatif bakış açısı sayesinde de geçtiğimiz 12 senedir 6 farklı sektöre 25'in üzerinde patentli fikir ve ürün kazandırdı. Bu güzel sonucun

çıkış noktasında ise, mühendislik alt yapısını yaratıcılık ve sanat ile harmanlamak yatıyor.

Tasarladığınız ürünlerin çok geniş bir sektör yelpazesinde yer aldığını görüyoruz. Bazı tasarımcılar belli sektörlerde uzmanlaşmayı tercih ederken siz tam tersine yeni keşiflere meraklı bir tasarımcısınız. Bunun altında yatan nedenleri öğrenebilir miyiz?

Endüstriyel tasarım alanında kaliteli bir hizmet sunabilmeniz için farklı sektörler ile çalışmanız son derece önemli. Bir tasarımcının en önemli özelliklerinden biri form ve çözüm açısından geliştirdiği repertuarıdır. Tasarımcı bu özelliği ile sektörler arasındaki önemli bir bağdır. Örneğin yapı sektörü için geliştirdiği bir projede edindiği tecrübe; sonrasında bir banyo projesi için son derece yenilikçi, inovatif çözümler sunmasında önemli rol oynayabilir. Hem kozmetik açıdan, hem teknik açıdan... Bu sektörler kendi içlerinde birbirinden habersiz olarak yollarına devam ederler. Tasarımcı, pazarın bu son derece geniş sektör ağını izleyen bir çift göz olarak düşünülebilir. Her birinde ne tür atılımların nelere yol açtığını, ne gibi hataların ne şekilde sonuçlandığını izlemek çok önemli bir bakış açısı kazandırır.

Tasarladığınız ürünler ile büyük başarıları imza atıyorsunuz. Bir ürünün tasarım süreci sizin zihninizde ve tasarım ve üretim sürecinde hangi aşamalardan geçiyor. İlhamınızı nereden alıyorsunuz?

Redon Teknoloji HYBRID Dental CNC Üniteleri

Miops CAPSULE 360 Kamera Hareket Kutusu

Konsept aşamasına yaklaşım açısından endüstriyel tasarım projelerini iki net gruba ayırabiliriz: Form odaklı projeler ve teknik kriterlerin ağır bastığı projeler. Form'un ön planda olduğu projeler için kalem kâğıda sanılmadan önce söz konusu ürün veya fonksiyonun çağrıştırdığı her türlü kelimeyi, görseli ve yazıyı inceliyorum. Bunlardan herhangi bir tanesinin önüne çıkardığı formlar, fikirler projeyi inanılmaz yönere çekebiliyor. Denizin üzerinde gözünüze çarpan bir yüzey hareketi, dalış sırasında karşınıza çıkan bir deniz tavşanının sırt formu veya halıcılık sektöründe kullanılan bir düğüm detayı ihtiyacınız olan bir formu veya bir dokuyu inanılmaz bir netlikte önünüze serebilir. Bazen de ilham kaynağını aktif olarak oluşturmanız gerekli olur. Örneğin tasarımında su teması işlenmesi gereken bir koltuk için suya objeler batırıp suyun üzerinde oluşan yüzeyleri fotoğraflamanız gerekli olabilir. Bir çorba kasesi tasarımı, çorbanın tarihçesini okumakla, "soup" kelimesinin epistemolojik kökenini araştırmak ile başlayabilir. Ardından kendinizi ekmek dilimlerinin üzerine kaynar sular akıtırken bulursunuz.

Teknik odaklı projelerde ise tasarım, bir problem çözme sanatı olarak hayat buluyor. Daha önce çözüm getirilmemiş bir sorunu geometri, fizik ve malzeme üzerinden çözmeye çalışıyorsunuz ve doğru çözümün görsel açıdan taşıdığı o şaşırtıcı güzellik de tasarımınızın en güzel süsü oluyor. Bu anlamda endüstriyel tasarımın, sadece estetik, butik veya moda ürünler sunan bir uzmanlık alanı olmadığı; etrafımızdaki problemlere akılcı çözümler üretme sanatı olduğunu söylemek oldukça yerinde olur. Tasarımın, piyasaya sadece farklı kılıflar sunmaktan ziyade yeni çözümler geliştiren, sosyal yaşamı ileri götüren fikirleri üreten bir dal olduğunu asla unutmamalıyız.

TEKNİK ODAKLI PROJELERDE TASARIM, BİR PROBLEM ÇÖZME SANATI OLARAK HAYAT BULUYOR. DAHA ÖNCE ÇÖZÜM GETİRİLMEMİŞ BİR SORUNU GEOMETRİ, FİZİK VE MALZEME ÜZERİNDEN ÇÖZMEYE ÇALIŞIYORSUNUZ.

Palmye Skyroof Prestige Biyoklimatik Pergola Sistemi

Teknoloji hızla geliyor, dolayısıyla dünya da hızla değişiyor. Bu devrim tasarım dünyasını nasıl şekillendirecek. Geleceğin tasarım trendleri hakkında biraz ipucu alabilir miyiz?

Tasarım dünyasını da şekillendiren en önemli gelişmeler tabii ki dijital çağın mümkün kıldığı veri aktarımı teknolojileri ve mobil cihazlar. Bu dönemde, neredeyse herkes cebinde ufak bir bilgisayar ile dolaşıyor. Her gün tasarlanan binlerce yeni aplikasyon üzerinden sürekli gelişen ve etrafımızdaki objelerin görevlerini üstlenen bu cihazlar, aynı zamanda fotoğraf makinamız, kayıt cihazımız, fenerimiz, kalemimiz, not defterimiz... Cebimizdeki bu bilgisayarlar sahip olduğumuz diğer "akıllı" ürünlere, arabadan aydınlatmaya, klimadan yazıcıya bağlanarak onları kontrol edebilmemizi de sağlıyor. Koca kulaklıklar kulak içine sığan ufak noktalara dönüştüren teknoloji, veri aktarımını doğrudan insan üzerine entegre edebilmenin kıyısına gelmiş durumda. 21'inci yüzyılın ilk yarısında kulaklıklar da gramofon, ankesörlü telefon gibi tarihe karışan objelerden olacak. Kulaklıkların, noktalara dönüşüp ardından yok olmasına kadar giden bu yolu etrafımızdaki tüm objeler izliyor. Bu yönden baktığınızda tasarım dünyası, yeni çizgiler eklemek yerine aslında var olanları silmek için sürekli bir uğraş içerisinde.

Türkiye'deki ve dünyadaki tasarıma ve tasarımcıya bakış açılarını tasarımcılar ve müşteriler açısından değerlendirir misiniz?

Türk sanayisi tasarım ve inovasyonun öneminin son derece farkında. Büyük üreticiler tasarımı ürün geliştirme süreçlerinin içerisine geçtiğimiz son 10 sene içerisinde başarılı bir şekilde entegre ettiler. Ufak ölçekli sanayiciler ise tasarıma halen bir miktar şüpheli yaklaşıyorlar. Ana sebebi, tasarımı hayata geçirme aşamasında yaşadıkları sorunlu süreçler. Bu sebeple domestik pazarda ufak ölçekli sanayi ile çalışmak istiyorsanız sunduğunuz tasarım hizmeti altında 360 derece desteği vaat etmek zorundasınız. İyi fikri bulmak, tasarlamak, uygulamak ve marka için kazançlı bir şekilde hayata geçirebilmek zorundasınız. Ar-Ge ve üretim süreçlerinde tüm desteği verebilmek ve sonrasında ürünün

PALMIYE İLE 10 SENEYE YAKLAŞAN İŞ BİRLİĞİMİZ BULUNUYOR VE KENDİLERİ İLE TÜRKİYE YAPI SEKTÖRÜNE KAZANDIRDIĞIMIZ BU DÖRDÜNCÜ ÖDÜL OLUYOR.

pazara sunumunda da gerekli olursa ilgili iletişim tasarımlarını da marka için üstlenebilecek bir yapıya sahip olmanız şart.

Kullanıcı tarafına gelirsek, batılı tüketici mali gücünü, hayatını daha izole, toplumun dışında kurmaya harcarken, domestik kesimin önemli bir kısmı sosyal iletişimin keyfini sürmeyi tercih ediyor. Orta ve üst segment yaşam alanlarına adım attığınızda domestik bir evin iç tasarımında özetle "cosy" olarak tabir edebileceğimiz konfor, sıcaklık, rahatlık özelliklerini tercih ettiğini görüyoruz. Batılı yaşam alanları ise çok daha yalın, çok daha mesafeli. Domestik tüketici ekonomik gücünü "doldurmaya" harcarken, batılı "boşaltmaya" harcıyor diyebiliriz. Doğulu bir tüketicinin tasarımda aradığı sıfatlar, "ihtişam", "çarpcı", "hareketli"dir. Batılı bir tüketicinin tercihleri ise "ağırbaşlılık", "zarafet", "dingin çizgiler" yönündedir.

Tasarımda hareketi çizgi ekleyerek, dinginliği ise çizgi silerek sağlarsınız. Bu anlamda doğudan batıya doğru ilerlediğinizde tasarım dünyası için silgi kaleminden daha değerli bir araç haline gelmiş durumda demek çok da yanlış olmaz sanıyorum.

Sürdürülebilirlik, yeşil tasarım, yeşil ürün, sertifikalı ürün kavramları son yıllarda çok popüler. Bu kavramlar sizin tasarım anlayışınızda nasıl yer buluyor?

Yirminci yüzyılın son çeyreğinden itibaren tasarım süreçlerinin içerisine girmeye başlayan sürdürülebilirlik kavramı, günümüzde ürün geliştirme süreçlerinin "olmazsa olmaz"larının arasında yerini almış bulunuyor. Bu durum, toplumun bilinçlenmesi ve ekolojik duyarlılığa sahip markaları tercih etmesinin bir sonucu. Endüstriyel

tasarım ise ürün geliştirme süreçlerindeki rolü gereği markaları bilinçlendirme konusunda oldukça önemli bir role sahip. Her yeni ürün, her yeni parça beraberinde yeni yatırım, emek, çevreye bir ton ağırlık getirirken, bunları sadece anlamsız bir çeşitlilik sunmak uğruna kullanma lüksümüz artık yok.

Design Week Turkey 2019'da büyük bir başarıya imza atarak 4 sektörde 4 ürün ile ödül aldınız. Ödüllü ürünleriniz hakkında kısaca bilgi alabilir miyiz? Dergimiz yapı ve mimarlık sektörüne hitap ettiği için Palmiye Skyroof Prestige ürünü hakkında daha detaylı bilgi rica edeceğiz.

İlki, elektronik ürünler sektöründe Miops'un CAPSULE 360 Kamera Hareket kutusu. Geçtiğimiz Mayıs ayında piyasaya sürülen ve şu ana kadar üretilmiş en kompakt akıllı kamera hareket kutusu olan Capsule360 2017'de Kickstarter'da 600 bin dolar ile fonlanmıştı.

İkincisi, Kayalar Mutfak'ın POLE pişirme grubu. Pole, 750'lik ve 900'luk serileri ile endüstriyel mutfaklar için geliştirilmiş modüler bir pişirme grubu. Tasarımın patentli özel modüler yapısı sayesinde Kayalar, her mutfakın mimarisine en uygun ve en verimli yapısal çözümü tek bir ürün grubu ile sunabiliyor.

Üçüncüsü, medikal sektörde; Redon Teknoloji'nin HYBRID Dental CNC Ünitesi. Hybrid, dişçi klinik ve laboratuvarları için geliştirilmiş olan 5 eksenli bir portatif CNC

Ünitesi. Pazarın bu segmentteki en hızlı ve kompakt CNC ünitesi olarak geçiyor.

Dördüncüsü ise yapı sektöründe Palmiye'nin Skyroof Prestige isimli biyoklimatik pergola sistemi. Palmiye ile yaklaşık 10 seneye yaklaşan iş birliğimiz bulunuyor ve kendileri ile Türkiye yapı sektörüne kazandırdığımız bu sanırım dördüncü ödül oluyor. Skyroof Prestige, hava ve suya karşı tamamen izole edilmiş modüler bir yapı sistemi. Özel makas sistemi ve elektrikli motorları ile senkronize bir şekilde açılan ve arkaya toplanabilen alüminyum tavan panelleri sayesinde tam açık, yarı açık

veya tam kapalı ortamlar yaratmak mümkün. Mobil cihazlar üzerinden kontrol edilebilen sistemi, tam-modüler tasarımı, aksesuar çeşitliliği ve sürekli geliştirilebilir yapısı ile uzun seneler Palmiye markasının en yetkin ürünlerinden bir olacağını düşünüyoruz. Sistemin en önemli parçalarından olan alüminyum tavan profili ise %70'lik toplanma değeri, 325 mm'lik genişliği ve 5 kg/m altındaki ağırlığı ile bu pazarın en verimli hareketli tavan profillerinden biridir. Skyroof Prestige iyi tasarımın hem görsel hem teknik detaylarda yaratabildiği katma değere çok iyi bir örnek teşkil ediyor. □

101

